

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редиса: А. А. Митрополит
"Свобода", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07308
434-0237
434-0237
УНКОСОУ: 435-5740
Тел. в Нью-Йорку:
Барелі 7-4125
УНКОСОУ: Барелі 7-5337

РІК LXXX Ч. 82 ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 4-го ТРАВНЯ 1973 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, MAY 4, 1973 No. 82 VOL. LXXX

КОРОТКІ ВІСТКИ

Четвер, 3 травня 1973

АРГЕНТИНСКА ВІЙСЬКОВА ВЛАДА ПРОГЛОСІЛА в Буенос-Айрес та у п'яти найбільших провінціях Аргентини війня з чотирма тисячами солдатів, відомою під назвою Народна Революційна Армія. Цій групі приписують вбивство адмірала у відпущенні, колишнього шефа штабу аргентинських збройних сил, Ермеса Каїхала.

ПОСТАВЛЕННЯ РОЗВІДЧОГО ПЕРСОНАЛУ — НАВІВІЙША ПРОБЛЕМА. Центральної Розвідки Агенції, завідує її директор Джеймс Р. Шлезінгер. Багато службовців цієї агенції, які виконують розвідку за кордоном, мають більше як 50 років життя і розглядаються про службу як своєрідну синекхуру, через що немає можливості доповнити Агенції молодим елементом. Дж. Шлезінгер запропонував план реорганізації Агенції.

КОНГРЕС СКЛАВІВ ПРОДОВЖЕННЯ НА НАСТУПНИЙ РІК повноважень президента Ніксона встановити контроль над цією платією. Новий закон увійшов в силу з 30 квітня на 1 травня, автоматично після того, як виследили попередні повноваження Президента. В новий закон Конгрес включив ряд додатків щодо окремих аспектів американського господарського життя, на які не хотів погодитися президент Ніксон, а які, не маючи іншого виходу, акомптував, підписавши новий закон.

АМЕРИКАНСЬКІ ЖИДИ НЕЗАДОВОЛЕНІ ВИМОГОЮ ПРЕЗИДЕНТА НІКСОНА стосувати "тиху дипломатію" в справі еміграції з СРСР. Жиди вимагають, щоб президент Ніксон відмовився дати Советському Союзу статус універсальної держави до того часу, поки СРСР не погодиться скасувати еміграційні обмеження.

ФРАНЦІЯ І НІМЕЧЧИНА ПОРОЗУМІЛИСЯ щодо співпраці в фінансуванні космічної програми. Випуск першого штучного супутника без будь-якої допомоги з боку Америки передбачено на 1980 рік. Зате рішення прийняти всі дослідження й приготування, що їх група західно-європейських держав вела від 6-ох років, видаткуватимуть ще 700 мільйонів дол.

У СТОЛІЦІ ПІВНІЧНОЇ ІРЛАНДІЇ БЕЛФАСТІ відбулася демонстрація з обходженням поліції і британського війська камінями, у протесті проти рішення видати Північній Ірландії 18-річного Роберта Тейлора, що йому закинули вбивство двох осіб.

ЯПОНІЯ ЗАПЛАТИЛА Америці 175 мільйонів доларів, як компенсацію за доставки харчів безпосередньо після закінчення останньої світової війни. В Японії була тоді гостра харчова криза і генерал Даглес МакАртур, який прийняв був капітуляцію Японії, домагався від Конгресу великого надання туди великих харчових транспортів.

В ІНДІЇ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ харчова криза. Майже цілком зникло з ринку ажура два мільйони тонн зерна, закупленого в США, Канаді й Аргентині й уряд рішив закупити додатково два до п'яти мільйонів тонн. Індійський уряд загрозив різким репресіям приватним гуртовим харчовим фірмам, які почали ковати харчі, коли уряд перебрав на себе монополію право купувати харчі за кордоном.

В'ЄТНАМСЬКІ КОМУНІСТИ ВІДМОВИЛИСЯ гарантувати безпеку членам Міжнародної Контрольної Комісії, які мали бути прийняті при виміні цивільних полонених та в'язнів, що перебували в державних південно-в'єтнамських таборів і в'язниць та в руках В'єтконгу. Тому південно-в'єтнамський уряд відмовився звільнити цивільних в'язнів комуністів і цю процедуру відкладає до згоди на підписі.

У ЗАХІДНОМУ БЕРЛІНІ КОМУНІСТИ ПОШКОДИЛИ 9 автомобілів в американській частині міста, показавши їх фарби з закликами "Геть з Камбоджі" і т. п. Однією з демонстрацій комуністів в різних європейських столицях проти участі американського летунства у війні в Камбоджі обидва про виданий згорі наказ з якогось осередку комуністичної пропаганди.

Уряд поновив частинну контролю цін

Вашингтон. — Враховуючи дальший ріст цін і збільшення інфляції від часу заочаткування т. зв. третьої фази у стабілізації цін та платі, президент Р. Ніксон остаточно рішився на деякі заходи, щоб цей ріст цін припинити. Понад 600 великих корпорацій, які річно продають товари на суму не менше 250 млн. доларів, є від тепер зобов'язані інформувати Уряд про свій план підвищення цін порівняно з рівнем з 10 січня 1973 р. Уряд дозволяє автоматично підвищувати ціни у межах між одним і півтора відсотків і на не ніякої згоди Уряду не потрібно. Повідомляючи про це своє рішення, президент Ніксон одночасно остеріг мексиканців ЗСА перед надмірним оптимізмом щодо скорого обниження цін, чи припинення інфляційного тиску. За його словами, у найбільших місяцях ледве чи пощастить втримати інфляцію у бажаних границях 2,5%. Перший квартал 1973 року вплив інфляцію на якість 4%. Чи і в якій мірі частинне поновлення контролю цін вплине на рівень інфляції — важко сказати, але багато економістів вважають, що того роду заходи незадовільні. Організація робітництва зі свого боку також незадоволене цим останнім рішенням Президента, мовляв, план президента Ніксона тільки прикриває фактичний загрозливий стан у країні і не дає ніякої реальної розв'язки. Вислів цьому дав Джордж Міні, президент Американо-американської Федерації Праці та Конгресу Індустріальних Організацій, у статті, яку опублікував "Нью Йорк Таймс" з 3 травня, пишучи про "брекні і факти". За словами Джорджа Міні, "Уряд Ніксона заочаткував нову пропаганду кампанію з метою зловити факти зростаючої інфляції, безперервного високого безробіття, нагромадженого бюджетового дефіциту і загрозливого спадку у публічному довірі". Виступаючи поновлення контролю цін мало позитивний вплив на американську біржу, де за останній час дуже обнизилися ціни на вартісні папери, а на виступ про контролю цін — середня Доу-Джонс індексу піднявся на понад 11 пунктів. За останній місяць ці середня Доу-Джонс обнизилися на понад 100 пунктів.

Лава присяглих переслухує Ерліхмана та Галдемана

Вашингтон. — Джон Ерліхман та Г. Р. Галдеман, недавно високі службовці в Білому Домі, почали складати свої зізнання перед лавою присяжних 3 травня в справі своєї участі у втергетській афері. Крім цих зізнання складати також Марта Мічелл, дружина колишнього прокуратора ЗСА Джона Мічелла. Марта Мічелл, як відомо, весь час заперяла, що вона знала чимало деталей втергетської афери і про них розказувала, щоб довести, що її чоловік "жертвою змови". Як додатково виявилось, шпигувальна діяльність з боку республіканців на відносно демократичної партії була набагато ширша, як досі про це було відомо. Ця шпигувальна діяльність почалася ще в 1971 р., коли опитування Геллула виявили, що президент Р. Ніксон є позаду сенатора Москі. Згідно з інформацією, високопоставленим службовцям Білого Дому і членам Комітету перевибору Президента розглянули ряд заходів, щоб дискредитувати сенатора Москі, а одночасно створити умови для того, щоб кандидатом Демократичної партії була обрана така особа, яка не становила б жодної особливості загрози для президента Ніксона. Вибір став тоді на сенатора Мек-Говерта з урахування його радикальних думок, що давало підстави припускати, що він не звадив підтримки з боку більшості американських виборців. Розкриття щораз до ширших розмірів втергетської афери скріплюють вимогу з боку Конгресу, щоб для переведення слідства в цій справі був призначений спеціальний слідчий. З кіл Конгресу інформують, що передумовою затвердження кандидатури Е. Річардсона на головного прокуратора буде, щоб він призначив такого спеціального слідчого. Як відомо, Річардсон має повноваження тієї Президентського слідчого призначити і тому в Конгресі сподіваються, що він з цих повноважень скористає.

Джон Коннеллі приєднався до Республіканської партії

Юстон, Техас. — Довго заповідаючи і передсказувати зміну в партійній приналежності Джона Коннеллі, відомого демократичного діяча та близького співробітника президента Ладона В. Джонсона, остаточно стала з 2 травня, коли він формально повідомив про те, що приєднується до Республіканської партії, бо Республіканська партія стоїть ближче до думок, потреб і прагнень американського загалу. Головним аргументом проти Демократичної партії у Коннеллі було те, що Демократична партія пересунула так далеко на ліво, що перестала бути ретельно величезної американської більшості, яка займає середній позиції в американському політичному житті. Треба сподіватися, що цей перехід Коннеллі до Республіканської партії був зумовлений його планом змагатися за кандидатуру цієї партії на черговому президенті ЗСА. Президент Ніксон дуже тепло привітав цей перехід Джона Коннеллі до республіканців. Як відомо, між Коннеллі і президентом Ніксоном існує лична одностороння, в поглядах, а сам Коннеллі з великим прихильником політики президента Ніксона.

Д-Р К. САВЧУК У СТИВНО ІНСТИТУТІ

На запрошення Департаменту Воєної Авіації Технологічного Інституту Стивенса в Гобокен, Н.Дж., проф. д-р Константин Савчук вів лекції чотирьох лекцій в лютому і березні д.р. Лекції були на загальну тему: "Революційна, конвенційна та ядерна доктрина комуністичного Китаю". На багатьох студентів і головні агаданого департаменту (полковника авіації), проф. Савчук викладав ще одну лекцію на тему: "У воєнному секторі".

Ніксон конферуватиме в Європі також з лідерами НАТО й Економічної Спільноти

Вашингтон. — Коли президент Ніксон відвідає осінню цього року деякі столиці Західної Європи — Лондон, Париж, Бонн і Рим — то він приваде також до Брюсселя, де є головні квартали Північно-атлантичного Союзу (НАТО) та Європейської Економічної Спільноти — виважений канцлер Західної Німеччини Віллі Брандт після своїх дводенних нарад з президентом Ніксоном і іншими членами Уряду у Вашингтоні. У проголошеному американсько-німецькому комюнікаті на закінченні розмов Ніксона й Віллі Брандта, стверджено, що проблема взаємовідносин Америки і Західної Європи не висуває таких труднощів, щоб їх не можна згідливо і приязно поладнати. Віллі Брандт висловив переконання, що згідно з ідеєю про "новий Атлантичний чартер", що її вперше заговорив в минулому тижні Генрі Кісінджер, вдасться скласти такий "новий чартер" співпраці ЗСА з Західною Європою так, щоб можна було поширити його також на співпрацю з Канадою і Японією. Віллі Брандт рішуче заперечує, на це б між Америкою і Західною Європою, що належать до Європейської Економічної Спільноти, мало прийти до торговельної війни. Він висловив переконання, що переговори в справі торговельних взаємин між ЗСА і ЕЕСПільнотою доведуть до повного успіху на базі свободи торгівлі.

Петро Якір перестерігає з тюрми акад. Сахарова, що його писання використовувє антисоветська пропаганда

Москва. — Послуживши тис на акад. Андрія Сахарова, щоб він припинив свої виступи в оборону громадянських прав в Советському Союзі і разом з цим діяльність очолюваного ним комітету людських прав, московський КГБ, тобто Комітет Державної Безпеки, передав йому відкритого листа ніби від советського дисидента Петра Якіра, який перебуває в тюрмі без суду ще з минулого року. За своїм змістом і спрямуванням цей лист дуже нагадує такі ж листи, фабриковані московським НКВД за Сталіна з "каляти" ув'язнених і обнуванню чинами невинних режимі-ві осіб. В цьому листі П. Якір признається за каліття, що він був автором низки листів з закликами на советську суспільну й державну систему і що він переходив дома і поширював антисоветську літературу й інформацію, які були спрямовані на поборювання советського ладу і в деяких випадках опинилися за кордоном і були "негайно використовувані відомими ворожими чинниками для пропагандистських цілей проти нашої батьківщини — Советського Союзу". Водночас із цим П. Якір стверджує у своєму листі, що й писання акад. А. Сахарова були "використовувані антисоветською пропагандистською ще з 1968 року", тобто з часу написання акад. А. Сахарова відомого з публікації за кордоном його трактату про корупцію соціалістичної і капіталістичної систем. П. Якір, який перебуває під слідством КГБ, мав признаватися до широкої антидержавної активності і мабуть об'явив у своїх зізнаннях багато діячів дисидентського руху.

В редакційній колегії "Комуніста України" проведено чистку

Київ. — Водночас із повою спрямованою проти П. Шелеста п. н. "Про серйозні недоліки та помилки однієї книжки" статті в 4-му, квітневому числі теоретичного і політичного органу Комуністичної Партії України "Комуніст України", в редакції цього журналу проведено чистку, яка завершилася усуненням чотирьох членів його редакційної колегії. Із 12-членної редакції "Комуніста України" були усунені: В. В. Цастков, В. Шинкарук, З. П. Шульга і навіть міністер закордонних справ Української Георгій Г. Шевель. На їх місце увійшли маловідомі в своїй діяльності в партійному апараті, правдоподібно співробітники КГБ — Г. К. Крючков, В. К. Логвиненко, І. З. Орел і Ф. М. Рудич. Зміна на пості головного редактора цього журналу була проведена ще в листопаді минулого року. Валентина Михайловича Терлецького, советського історика, фахівця у галузі історії советського суспільства, держави і права УССР, автора багатьох праць і члена КПРС ще з 1938 року замінив якимось В. Ф. Сокуренком. Усунення представників редакцій обидвох українських щоденників, тижневиків і журналів та українських радіогодин. Президія Пресової Комісії очолює Пресою. Кир В. Лостен як голова, д-р Леонід Рудницький — заступник голови й секретарі п-і Володимира Ценко та мгр Олександр Луцький. Після Пресової Конференції, в суботу вечором 7-й год. буде відслужений Молебен в соборі Непорочного Зачаття при вул. Френклин, а після того там же — зустріч з молоддю. Службу Порядку на лето (Закінчення на ст. 4-й)

Довготермінове "інтернаціональне виховання" трудящих

Київ. — Згідно з постановою Колегії міністерства культури УССР, секретаріату ЦК ЛКСМ України (комсомолу) та правління "Знання" Української ССР, в Україні відбуватиметься від квітня 1973 р. до січня 1975 р. т. зв. "республіканський огляд діяльності культурно-освітніх закладів по інтернаціональному та патріотичному вихованні населення". Мета такого майже дворічного "огляду" — це забезпечити "дальше практичне здійснення рішень XXIV з'їзду КПРС з питань виховання трудящих, посилення діяльності закладів культури по пропаганді і глибокому роз'ясненню ідейно-теоретичних положень, політичних вимог та завдань, визначених у доповіді генерального секретаря ЦК КПРС тов. Л.

ФІЛАДЕЛЬФІЙСЬКА ГРОМАДА ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО ЗУСТРІЧІ ВЕРХОВНОГО АРХІЄПІСКОПА

Філадельфія, Па. (О. Луцький). — Для достойних вітань у Філадельфії Голови Помісної Української Католицької Церкви Іх Блаженства Верховного Архiepіскопа Іх Кардинала Кир Йосифа, створився тут об'єднаний Громадський Діловий Комітет під патронатом Митрополита Амвросія Сенишина. Загальне керівництво та координація праці Екзекутивного Комітету й багатьох ділових комісій є в руках Владиків Василія Лостена. До Президії Громадського Комітету, обраного на спільній нараді представників товариств й організацій у Філадельфії 12-го квітня д.р., ввійшли: д-р Іван Смалчук — голова; заступники голови: д-р Мирослав Навроцький, проф. д-р Богдан Гватко і д-р Микола Ценко; секретарі: д-р Ярослав Вернадський і інж. Володимир Медуха та мгр Володимир Яцив — фінансовий референт. Тоді ж обрано 8 ділових комісій. На спільній нараді Президії Громадського Комітету й представників комісій в поведінку, 30-го квітня д.р., передішли нараді Владиків Василія Лостена подав до відомої такий передбачуваний план побуту Блаженнішого Верховного Архiepіскопа на терені Філадельфії:

Субота, 13-го травня 1973: приїждзати на Міжнародне летюче у Філадельфії о год. 4:46 по пол. та приїждзати Іх Блаженства, правдоподібно на "Observation Deck" при головному будівлі з прапорами, організовані на молоді у своїх односторонніх, в тому окрема група пластунок в історичних та народних одягах, та миряни. Передбачається, що в короткому привітальному церемоніалі на летючці вітатимуть Голову Помісної Української Католицької Церкви Філадельфійський Митрополит Амвросій Сенишин, діти з квітами, голова Громадського Комітету, представники миряни та посади міста.

Після привітання відбувається в окремій залі на летючці пресова конференція від год. 5:30 до 6-ої з представниками преси, телебачення й радіо. Акредитовані представники української преси та члени Пресової Комісії Громадського Комітету матимуть змогу також взяти участь у тій конференції. До Пресової Комісії входять представники редакцій обидвох українських щоденників, тижневиків і журналів та українських радіогодин. Президія Пресової Комісії очолює Пресою. Кир В. Лостен як голова, д-р Леонід Рудницький — заступник голови й секретарі п-і Володимира Ценко та мгр Олександр Луцький.

Після Пресової Конференції, в суботу вечором 7-й год. буде відслужений Молебен в соборі Непорочного Зачаття при вул. Френклин, а після того там же — зустріч з молоддю. Службу Порядку на лето (Закінчення на ст. 4-й)

Блаженніший Верховний Архiepіскоп Кардинал Кир Йосиф буде не тільки гостем ВПресою. Митрополита Кир Амвросія Сенишина, ЧСВВ, але й усіх українців-католиків, всіх церковників і народних організацій, тому ми всі обов'язково особисто присутніми повинні вітати його. Високодостойного Гостя. Первоіерарх Кир Йосиф приїждзав здалека, щоб бути з нами, чи ми будемо жалувати труднощі до Філадельфії, щоб побачити Високодостойного Гостя, який за Католицьку Віру терпів 18 років в большевицьких тюрмах? Ми сильно віримо, що духовенство, монахи чини і збримання, церковні і народні провідники зі своїми членами та всі українці католики візьмуть численну участь в торжествах у Філадельфії 12-го і 13-го травня д.р., в присутності Його Блаженства Первоіерарха Кир Йосифа.

З цієї нагоди бажаю всім щасливої подорожі до Філадельфії, та й залишаюся з християнським привітом.

† ВАСИЛЬ
Список-помічник
Генеральний Вікарій

Президія Верховної Ради УССР займалася справою виборів до місцевих рад

Київ. — На останньому засіданні Президії Верховної Ради УССР 24 квітня найбільше уваги було відведено дльому справам: виборам до місцевих рад УССР та боротьбі з пияцтвом в Україні. Коли йдеться про вибори до обласних, районних, міських та сільських рад, то тут найважливішим було питання про те, як найкраще використати ці вибори по лінії пропаганди головних напрямків советської зовнішньої й внутрішньої політики серед населення. Питання боротьби з пияцтвом в Україні обговорено у зв'язку зі звітом голови обласної ради Хмельницької області О. І. Товстоушкового "Про заходи по посиленню боротьби проти пияцтва і алкоголізму". Президія звернулася до Міністерства культури УССР за закликом посилити культурну роботу з молоддю, в першій мірі під кутом культурного використання дозволя, щоб в той спосіб ефективніше боротися з пияцтвом та самогубством.

У 80-РІЧЧЯ "СВОБОДИ"

ЗДОБУТКИ ОБЛАСТЕЙ УНКОСОУ В КВІТНІ 1973

Кількість Відділів:		Кількість Відділів:	
Здобуто членів:		Здобуто членів:	
Організатор:		Організатор:	
О. ГАВРИШ		М. СНИГУРОВИЧ	
Округи:		Округи:	
Філадельфія	37 33	Бостон	5 3
Нью-Йорк	22 5	Нью-Гейвен	19 15
Порт-Амбой	12 2	Вунсакет	7 1
Аллентаун	12 7		
Балтимор	9 12	Разом	31 19
Пассейк	7 1		
Джерсі Сіті	11 2		
Шамонкін	21 7	Організатор:	
Вількс-Бері	9 4	В. ДІДЮК	
Скрентон	8 1	Округи	
		(Схід Канади):	
Разом	148 74	Торонто	25 18
		Монтреаль	9 3
		Ніагара	9 17
Організатор:		Разом	
С. РЕЙНТА		43 38	
Округи:		Захід Канади	
Чикаго	35 26	22 3	
Клівленд	20 18		
Янгстаун	9 3		
Детройт	20 18		
Разом	84 65		
БЕЗ ОБЛАСНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ:			
Округи:			
Організатор:		Округи:	
В. ОРИХОВСЬКИЙ		Міннеаполіс 7 2	
Округи:		Піттсбург 19 3	
Вовффало	10 3	Центральна 6 3	
Нью-Йорк	35 21	Ст. Луїс 7 —	
Рочестер	9 12		
Спрингфілд-Ютика	14 24	Разом 39 8	
Трой	7 24	Необ'єднані Відд. 21 9	
Разом	75 84	Загальна сума 483 300	

СВОБОДА

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1102 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не можуть відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні випадках і скорочувати надіслані матеріали. Незаповнені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це вираховує заздалегідь, добувши задресовану коверту з відповідною оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07308

Ми в Гарварді

Як громадяни Америки, ми маємо право кожну американську школу вважати і називати „нашою“, бо такою вона для нас є. Але в цьому випадку, пишучи про Гарвардський університет, маємо на думці такі справи нашого життя: встановлені в ньому завдання жертвенності наших громадян українські студії із трьома їх кафедрами — української мови, літератури і історії та їх заповідним уже Українським Науковим Інститутом, остаточно здійснення якого передбачене на 1976-й рік, коли 3-й адміністратор Америки відзначитимуть 200-річчя своєї незалежності, що вимагає наших поважних зусиль і пожертв. Ясно, що в такій ситуації, після складених уже жертв і запланованих нових, кожному насувається опрацьований запит: як же виглядає і що являє собою цей наш Гарвард?

Багато чого на цю тему вже написано і сказано, багато доброго, як і дещо критичного, як звичайно водиться у вільному суспільстві. В одному й другому випадку траплялися і деякі перебільшення, доходило до гострих полемік і взаємних обвинувачень та навіть образ. Але все це тільки підкреслює важливість справи. Відомо ж бо, що громада б'ють головню у високій вежі, а не в малій кучці. Однак у позитивних, як і в критичних перебільшеннях дійсний образ справи може бути викривлений в один чи другий бік. З цього напевно здавали собі справу власні „нашого Гарварду“, від президента д-ра Бока починаючи, а на очолюваному проф. д-ром Омельяном Прицаком Гарвардському Комітеті Українських Студій і гарвардських студентів кінчаючи, влаштувавши минулого понеділка публічний, перший у Гарварді захист першої дисертації з української історії докторанта Ореста Субтельного. Проф. Прицак, відкриваючи сесію публічного захисту докторантської дисертації, виразно висловив причину свята: дати жертводавцям нагоду побачити і перекоонатися, „як працюють їхні гроші“ в нашому Гарварді.

Не думасмо, що на цій сесії і офісially на прийнятті у президента Гарварду д-ра Бока була хоч одна людина, яка не була захоплена тим, що побачила і почула. Сесія більше, як потвердила знаменну проповідь про невірних томів о. шамбелія Мирослава Харини під час Богослуження, що ним попереджено сесію. Можна тільки жалкувати, що їх усіх не було на ті сесії, бо, слідуючи за нею і прислухаючись її перебігові, слухаючи висновки висококваліфікованих опонентів та блискучі відповіді і висновок докторанта, слухаючи, зокрема, завжди і запевнення президента Гарварду, який цим разом навіть не дав про „академічний холод“, але із неприхованим зворушенням та сердечністю говорив про український майдан і зобов'язання Гарварду у безкомпромісності змагатися за правду про Україну, кожний „невірний Тома“ цілком певно повторив би біблійного, парафразуючи його оклики: так, це справді наш Гарвард!

Першу кафедру українських студій в Гарварді встановлено п'ять років тому, що як ніяк не дає це відповідної перспективи для повної оцінки цих студій та до прогнозу на майбутнє. Але навіть деякі „подробічки“, що трапилися під час святкування минулого понеділка, можуть бути характеристичні, не говорячи вже про виступ і зобов'язуюче запевнення президента Гарварду.

Факт, що в тому престижному університеті, який до зачаткування в ньому українських студій вважався за майже недоступний для української правди фортецю, відбувся успішний захист докторської дисертації на тему Пилипа Орлика і його доби, що — за словами проф. д-ра Олександра Оглоблина, одного з опонентів дисертації — є в поневоленій Україні „незбагненним табу“, говорить своєю мовою. Говорить нею і така, на перший погляд, мала подробічка, як докторант у відповідь одному з опонентів заявив, що він свою дисертацію приготував „з українського, а не будь-якого іншого погляду“. Отже, якщо сьогодні в Гарварді „український погляд“ є науковим аргументом в обороні докторської дисертації, то це розвиток і зміна, про яку не можна було б і мріяти ще п'ять років тому.

Ясно, що „наш Гарвард“, при всіх своїх світлах, має і свої тіні. Недоліки і недомогання з такою самою складовою частинкою життя, як успіхи і неадапти, здоров'я і недуга. Але ми вже є в Гарварді, там нас шанують і з нами рахуються, і це чи не найбільше досягнення в історії українського поселення в Америці, як звикати на ролі Гарварду не тільки в науці.

Ще недавно, за президентури Джона Ф. Кеннеді, американці жартували, що хто бажав дістатися до Вашингтону, нехай їде до Гарварду і там зверне вліво. Ми можемо мати багато надій, що при дальшій нашій підтримці і розбудові українських студій ми зможемо поважно причинитися до того, щоб усім тим, які їдуть до Вашингтону через Гарвард, вказувати правильніший шлях.

Облуда миролюбності

Промови теперішнього „першого між першими“ володаря в Кремлі, Леоніда Брежнєва, на минулотижневому засіданні ЦК компартії СРСР та на першотравневій параді в Москві були сповнені миролюбних слів на адресу Заходу, в підкреслюванні покращання зв'язків з Францією, Західною Німеччиною, Америкою і Японією. Але водночас Совєтський Союз збереться на суходолі, у повітрі і на морях так нагально, „незаче Третя світова війна мала б вибухнути завтра довіта“. — стверджує тижневик „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт“ з 7 травня ц. р. Совєти мають тепер під контролем 3,675.000 воїнів, а ще 3 мільйони віком нижче 27 років можуть виступити протягом 60 днів. Разом із своїми сателітними державами СРСР має тепер у бойовому стані 62 дивізії. Західні військові фахівці вважають, що кремльські володарі приготуються до двофронтової війни, яку започаткують за зразком Гітлера „бліцкригом“ проти Західної Європи, щоб, заволодавши нею, кинути всю свою збройну силу проти Китаю...

Вся територія так звана митрою окупації Москва має на цілі прискорити чужинські Заходу, заколотити Захід перспективою „вічного миру“, спертого на божу „взаємну подданість та взаємної користі“ і осягнути — завдяки достатам машин в Америці — таку перевагу збройної сили, щоб могли реалізувати мрію „утроблення“ альбіонського світу. Єдина надія, що в головному квартирі НАТО у Брюсселі і в Пентагоні здають собі справу і не допустять, щоб Москва розіграла ту підступну гру.

ШЕЛЕСТ — „БУРЖУАЗНИЙ НАЦІОНАЛІСТ“?

У нашій статті п. н. „Чому ж насправді усунуто Шелеста?“ з 6 липня 1972 р.) висловлювався погляд, що західні коментатори, згідно з якими усунування Шелеста з посту першого секретаря ЦК України треба пояснювати його спротивом щодо нової політичної лінії Брежнєва шукати „відпирження“ і „замірнення“ із Заходом, неправильний або недостатній. Вгаданий нашій статті говорився: „З відомостей, які просякають через залізну заслонку... виходило б, що Шелеста усунуто не тільки тому, що він не вповняв із завданням здушити новітній рух спротиву в Україні, але й був, до певної міри, противником занадто гострих репресій проти т. зв. українських б у р жуазних націоналістів... Ці самі джерела говорять про те, нібито Шелест виступав також проти безоглядного господарського висиску України московським центром“.

Ще одна цитата з нашої тодішньої статті: „Лише майбутнє може трохи висвітлити справу: чи Шелеста відкинули з України лише тому, що як він не „старався“, але на погляд Москви не виявив потрібної рішучості в зламаних опозиційного руху в Україні, чи, може, він таки „осмілювався“ переставити Кремлю, коли „місцеві“ українські інтереси занадто заважали? Якщо він зробить у Москві кар'єру, подібну до кар'єри Пилигорного, то це буде промовляти за перше припущення. Якщо ж його спітхас доля Кириченка, то це може свідчити про те, що в Шелеста були такі краплини українського — повторюємо, своєрідного — патріотизму“.

Тепер маємо новітню сенсацію з України. Часопис „Комуніст України“ обрушився з різними нападками на Шелеста. Найбільше критикують видачу ще в 1970 році книжку Шелеста п. н. „Україно, наша радянська“, в якій більшовицькі цензори як тепер знайшли невірний підхід до українського історичного минулого, бо історію України не можна, мовляв, інтерпретувати окремо від історії Росії. „Критика“ не називає Шелеста „українським буржуазним націоналістом“, але її гострота і методи нагадують таку ж критику у відношенні до „українського буржуазного націоналізму“. Зрештою, це тільки початок „критики“, як відомо, в Совєтському Союзі „критика“ якогось діяча починається не відразу з усією силою, але з часом доходить до цілковитого нищівного тону. Залежить від того, як треба покарати даного діяча, при чому в різних стадіях нагинки може прийти й до „каття“ обвинувачення. Виглядає так, що „критики“ мусіли поспішно виконати своє завдання, і саме на пленумі ЦК КПСС, що відбувся в днях 26-27 квітня, В. Шелеста виключено зі складу членів Політбюро.

Випадок з Шелестом найяскравіше доводить, що жадні надії на якусь „лібералізацію“ режиму в СРСР — тим більше в національній ділянці — покладати не можна. Всі такі надії треба вважати (зрештою, як це було яскравіше раніше) за шілковиту фантазію. З цього мусить витягнути відповідні висновки й відповідно до складу членів Політбюро.

У цій статті ми не будемо входити в деталі „обвинувачень“, що їх поставлено Шелестові: на це завчасно треба мати більше „матеріалу“, що його, певно, незабаром достатньою совєтська преса. Тут хочемо лише ствердити, що минулорічне усунування Шелеста з посту першого секретаря ЦК КП України мало такі далекогібші причини, ніж звичайні пересування в совєтському апараті через якісь, може, недотримання. Ці причини були, безумовно, внутрішнього характеру і не торкалися згодних розкозжень з Брежнєвим у площині міжнародної політики. Очевидно, йшлося тут про погляди на характер українського руху спротиву і методи його поборювання. Може, справді, мають рацію ті українські коментатори, які вважали, що Шелест був проти занадто гострого поборювання т. зв. „легальної“ опозиції серед українців, і деякого з учасників тої опозиції навіть брав під свій захист.

Якщо тепер ми є свідками безоглядного загострення натиску на українську опозицію у всіх її формах, то не диво, що розпочинається нагінка й проти того, хто був цілком звичайним у зміщенні й поширенні цієї опозиції. І усунування Шелеста означає, очевидно, те, що ми будемо мати свідками посилення репресій і жорстокого здушування всяких проявів спротиву в Україні. Це та сума дійсності, з якою мусять рахуватися вільні українці і відповідно до цього унапрямувати свої протизаходи.

Треба ще й це раз порівняти певні висновки з того становища, в якому перебував поневолені окупована Україна. Перш за все, на нашу думку, було б помилково робити з Шелеста якогось новітнього українського героя і мученика. Не тому, що ми йому такою поставою могли б пошкодити, але тому, що Шелеста не можна робити за зразок українського патріота. Він бо довгі роки був намісником в Україні, відповідаючи за справність окупаційного совєтського — російського апарату в поневоленій Україні. Приклад Шелеста можна лише вважати за дуже корисну ще одну „науку“ для тих наївних, які вважають, що з Москвою можна якось домовитися і „якось „співіснувати“.

Випадок з Шелестом найяскравіше доводить, що жадні надії на якусь „лібералізацію“ режиму в СРСР — тим більше в національній ділянці — покладати не можна. Всі такі надії треба вважати (зрештою, як це було яскравіше раніше) за шілковиту фантазію. З цього мусить витягнути відповідні висновки й відповідно до складу членів Політбюро.

— Алчки! — хвилю хтось на все село.

— Воїстину воскрес! — раптом почувся Олексій дзвінкий голос. — Прокладається, дівчата! Та не вдихайте так глибоко: лишть трохи безуконного запаху й на пізніше. Прокладається, не біється — сон не цілком зникне: лишть сонце, бузок у пахучій росі і веселка на стелі. Я вже кілька хвилин не сплю й намагаюся згадати, що сталося... Хтось навшпиньки входив у кімнату, клан на стіл бузок і вже в присінках, чоловічим голосом казав „Христос воскрес!“

Хто ж, як не дівчата із сусідньої кімнати! Пожартували з нас. Накрали десь бузок...

— Алеж він ще не цвіте! Сьогодні тільки 25-те квіт-

Актія Рудницький

ЧИ МОЖНА ВІДЗНАЧАТИ 100-РІЧЧЯ НТШ БЕЗ КОБЗАРЕВОЇ МУЗИКИ?

У зв'язку з наміченими святкуваннями сторіччя роковин існування Наукового Товариства ім. Шевченка, нашої найстаршої, передової наукової інституції, мимоволі насувається питання: неже така важливість для загальної — української спільноти ювілей можна як слід відзначати без участі в ньому музики? Відповідь на це питання приходить негайно, автоматично: ні в якому разі! У святкуваннях ювілею Наукового Товариства, яке носить ім'я Шевченка, музика є необхідною складовою частинкою — інакше ці святкування були б неповні, недосконалі, а то й абсурдні.

Немає в світі другого народу, другої нації, музики якої була б так нерозривно зв'язана з творчістю одного поета чи письменника, як це є в нас, українців, у випадку Шевченка. Були поети, які в музичній творчості своїх народів мали значний вплив на розвиток цієї ділянки, як, наприклад, Гете, Гайне, Меріке у німців, Волдер і Верлен у французів, Пушкін у росіян, — але ролі їх усіх у музичній культурі їхніх народів ніякою мірою не можна порівняти з роллю Шевченка в українській музичній культурі, від самих початків її існування аж донині. І так, перші солоні пісні в нашій музичній літературі, Паліводи — Карпенка та Рубця у 50-х і 60-х роках минулого століття, були до слів Шевченка. Перші хороше твори — або до слів Шевченка (Лисенко), або в безпосередньому зв'язку з його творчістю (Ніщинського, „Вечерниці“ до Шевченкового „Назар Стодолі“).

Основоположник української професійної музики, Микола Лисенко написав понад 80 музичних творів до слів Шевченка — між ними декілька сольових та обидві хороше — оркестрові кантати, „Віють пороги“ і „Радуйся, ниво“, і належать до найкращих, репрезентативних зразків української музики. Від цього часу — другої половини минулого століття — до сьогодні не було й нема майже ні одного українського композитора, серед творів якого не було б композицій чи то до слів Шевченка, чи то зв'язаних з його сюжетами — як опери (Аркаса „Катерина“, Вериківського „Наймичка“, Данилевича „Назар Стодолі“, Жуковського „Марина“, Мейтуса — Рибальченка-Тіца „Гайдамаки“ і ін.), симфонічної творчості Данилевича „Тарас Шевченко“, Придаткевича 2-га Симфонія „Тополя“ і ін.), великі хороше — симфонічні твори (Людкевича „Кавказ“, Барвінського „Заповіт“, Рудницького „Послання“, Ревуцького „Хустиня“ і ін.). Усі ці й десятки інших, не названих тут творів давніших і сучасних українських композиторів — це яскравий приклад зв'язку української музики з Шевченком та його впливу на неї. Він сягає навіть до чистого фортепіанової музики, доказом чого є „Три прелюди“ Лятинського — т. зв. „Шевченківська сюїта“ — написані під впливом деяких рядків з Кобзаревих поем, чи цього ж композитора „Слов'янський концерт“ для фортепіано з оркестром, у виконанні Шевченкових панславистичних ідей і мрій.

Очевидно, нічого й казати про безліч сольових пісень у нашій музичній літературі до слів Шевченка.

Отже, як можна святкувати сторіччя ювілей передової української наукової товариства, яке називається іменем Шевченка, не включаючи в програму цих святкувань музику, нерозривно зв'язану з Великим Кобзарем, як нерозривним зв'язком наукової інституції з науковою творчістю інституції? Тим більше, що навіть серед діючих членів НТШ тут, в Америці, є декілька композиторів, які мають твори до слів Шевченка чи написані під впливом його творчості.

Тому вважаємо, що в зв'язку з сторіччям ювілею Наукового Товариства ім. Шевченка необхідно було б влаштувати Святковий Концерт у великому масштабі, себто з участю симфонічної оркестри, у репрезентативній залі (Карнегі Гол? Гантер Коледж Гол? Таллі Гол? Таві Гол?)

На підставі довголітнього досвіду, не сумніваюся, що такий концерт був би ставдівкою успішним під оглядом не тільки мистецтвом, але й матеріальною і міг би Науковому Т-ву ім. Шевченка придбати чималі фонди, які, як загально відомо, ця заслужена установа дуже потребує для своєї наукової діяльності.

Не є тасмницею, що серед нашого громадянства найбільший успіх мають власне імпреси „на велику скало“, особливо такі, які приваблюють своєю новизною: пригадаймо оркестрово — хороше ювілейний Л і с еквівальний концерт, влаштований в залі Гантер Коледжу Союзом Українських Хорів Америки, чи виставу опери „Анна Я-рославна“ — обидві ці імпреси були заповнені до останнього місця і принесли поважний прибуток.

Я глибоко переконаний, що так само було б святковим симфонічно — хорошею концертом з нагоди сторіччя ювілею НТШ, тим більше, коли б у програмі концерту могли бути й якісь особливою атракційні точки чи виступи — а не сумніваюся, що їх можна знайти.

Отже, реасумуючи, кидаю думку: відсвяткувати сторіччя ювілей Наукового Товариства ім. Шевченка не тільки науковими доповідями, виданнями тощо, відповідно до раніше намічених планам, але й великим, давнішим і сучасним українських композиторів — це яскравий приклад зв'язку української музики з Шевченком та його впливу на неї.

Я зробив нам несподіванку. А потім сказав. Ні, гер Колодязь ще в п'ятницю поїхав до Вайроути, у гості до онуків. Його, Блюнду, має змінити гер Дідок, але він приїде аж через дві години. А фрау Ворона ще спить... (Виявляється, я й Блюнда знав, як кого ми прозивасмо!)

Ну хай — замріявся — й не побачив, як хтось ходив по бараків і поздоровлявся... Алеж не міг не бачити й не чути, як той хтось став посеред табору й кілька разів вигукнув „Христос воскрес!“

Таки не бачив і не чув... Якщо це примарялося їм у сні, то, мабуть, так воно й було. Але він — грішник — того бачити й чути не сподівався...

У такому разі поздоровив нас він.

Вийшла крутити головою: як би це він зробив? Він тут на всі питання тільки крутив головою: ніхто й не виходив з табору. Він же на те й стоїть тут, щоб нікого не впускати.

— Навіне пав Бед. Довідався якийсь про наші звичаї

Духа Мудра

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Struk, Danylo. A STUDY OF VASYL STEFANYK. THE PAIN AT THE HEART OF EXISTENCE. With a Foreword by George S. N. Lukyn. Littleton, Colo, Ukrainian Academic Press, 1973. 200 pp.

Українське А к а демічне Видавництво видало на початку ц. р. наукову студію про творчість Василя Стефаника, яку написав професор Торонтського університету д-р Данило Струк. Це перша праця англійською мовою про цього нашого славного письменника, досі майже невідомого англійським читачам, бо перекладів К. Андрющенка та о. П. Вілюка з'явилися аж напередодні 100-літнього ювілею письменника, що припадає на 1971-й рік. Проф. Струк на додаток до своєї праці переклав 13 новел Стефаника англійською мовою, бо хотів дати читачеві свого трактату про С. Стефаника фактичний доказ на підтвердження тих висновків, до яких він дійшов у своїй праці. В інформації для преси УАВ-у пише, що автор хотів „пов'язати творчість В. Стефаника з літературними течіями світового письменства, зокрема з теоретичними основами новелістичного жанру“.

Проф. Д. Струк писав свою працю одночасно з автором цих рядків, який у минулому році видав свою монографію під заг. назвою „Стефаник — співець української землі“. Д. Струк доповнив 6-го листопада 1971 р. в Нью Йорку про сюжети Стефаникових новел, скорочуючи один розділ своєї докторської дисертації. В листі до автора цих рядків він так з'ясував головний висновок своїх дослідів:

„Я докажу, що тема людської розпукі об'єднує більшість Стефаникових новел. Ця тема проявляється в різних способах. Та все ж такі можна виділити деякі головні ситуації, а саме: коли людина знаходить себе в сітках буденщини, смерті чи нужди і не може уникати. Зрозуміти, що ситуація безвихідна, біда, переживає людина в таких ситуаціях, чи безуспішні спроби вирватися — це і є головною сюжетною Стефаникових новел“.

Мачучи цілу працю проф. Струка, можемо докладніше подати висновки автора про сюжети Стефаникових творів. Праця має п'ять розділів.

Маленько звідкуч свій розвиток — особливо в минулому столітті власне йому. І не не випадком, що найкращі, репрезентативні твори сучасної української музики, згадані раніше (ще й з додатком „Хустини“ Ревуцького) — власне до слів Шевченка.

Включивши музику — у формі згаданого святкового концерту — НТШ дало б доказ зрозуміння нерозривності зв'язку з нашою загальною культурою цього генія, призначеного очолити цю наукову установу і з нею нерозривно зв'язане протягом ста років.

Зрештою, немає значення, хто нас поздоровляв. Головне — був чоловік і статі. А це значить: увесь рік буде щасливий, а в 44-му році Велике святкування може вдома, в Україні. І з радости почали христосуватися. Христосування перервав обід. (Сніданок ми одержимо разом з вечерею, щоб не вставати рано. І кожна той сніданок увечері їз'їдає).

Після обіду можна виходити з табору, але ніхто не вийшов: губи в кожній біді, немов перепічки — як показався на люди? Нічого іншого не лишилося, як продовжувати х р и стосуватися...

— Зіно, ми вже разів сім христосувалися! — мало не плачу я.

— Справді? — ледве ворухнувшись губами Зіно. — Я щось не пам'ятаю... Але якщо й так, то краще зайвий раз похристосуватися, ніж не дай, Боже, когось обминути. Бо це ж така радість, така радість: за рік будемо вдома! — Уперше і ввечері ї сніданок кожна лишила лавратра...

Сяген Перейма Ірвінгтон, Н. Дж.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НЕОБДУМАНА ПРОПОЗИЦІЯ

У статті „За акцію проти академічного рубефізму“ („Свобода“ з 31 березня) проф. Степан Горак подає різні поради, як боротися з москвофільством значної частини викладачів історії Східної Європи в американських університетах. Як один із способів він, між іншим радить студентам — українцям написати на лекції викладача „східноєвропейської історії, який ф а л ь шиво представляє історію України, в присутності цілої класи підтримку москвофільської дискримінуючої підручник, оскаржити інструктора за свідоме практикування національної дискримінації і далі заденуціонувати його до університетських властей.

Порада проф. С. Горака настільки несамоовита в П. у. т і неохорова в П. наслідках, що трудно повірити, що вона вийшла від професора університету.

Пішу ці мої заваги спізнаю, бо очікував, що якийсьбудь викладач університету українське запропонує проти того виступу. Але дотепер ніхто з них не об'явився, мабуть, з почуття фальшивої „солідарності“ з колегою за фахом. А лист п. Кобрини не затримує цієї справи. Варто було б довідатися від проф. С. Горака, скільки м о с кофільських підручників він особисто піддер перед тими класами, де вчить, і які з того має практичні успіхи.

Сяген Перейма Ірвінгтон, Н. Дж.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА 100 РОКІВ БУДУЄ СВІТЛЕ МАЙБУТНЄ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ НА НАЙТРИВКІШИХ ОСНОВАХ НАУКИ, ЗНАННЯ І ПРАВДИ. ДОПОМОЖІМО ЙОМУ В ЦЬОМУ ЩЕДРОЮ ПОЖЕРТВОЮ НА ЙОГО ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД!

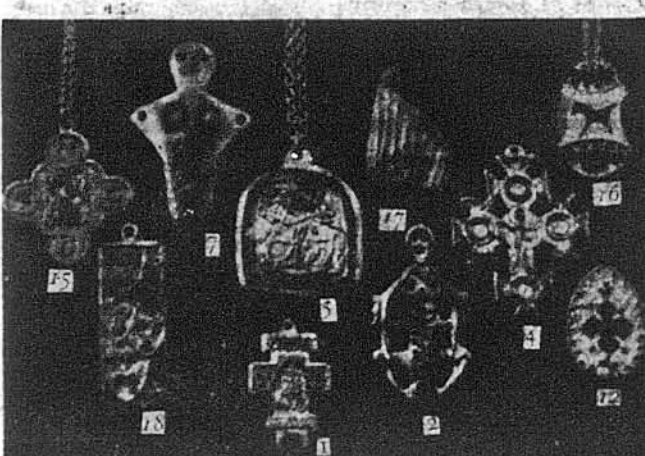
SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY
302 WEST 13th STREET NEW YORK, N.Y. 10014

**ГОЛОВНА УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ
УКРАЇНСЬКИХ ПРАВОСЛАВНИХ
СЕСТРИЦТВ У США**
запрошує Парафіальні Сестрицтва
організовано прибути

**в неділю, 6-го травня 1973 року
до Осередку УПЦ в Бавнд Бруку**
та взяти участь у

**Посвяченні Пропам'ятної
Таблиці і Калини**

посвяченої Управою Об'єднання біля Церкви-Пам'ятника
в пам'ять загиблого Матері і Дітей, загиблого го-
лодом 40 років тому в Україні, з пам'ятку конвенту
влади.

BY SZONK-RUSYCH

Дукати, медальйони, хрести.

1. Карпатський хрест, срібло, емаль	\$17.00
2. Фібула, срібло	17.00
3. Карпатський хрест, срібло	18.00
4. Св. Юрій, срібло, емаль	17.00
5. Фібула, срібло	18.00
12. Писанка, срібло, емаль	17.00
15. Хрест, Мадонна, срібло, емаль	15.00
16. Писанка, срібло, емаль	18.00
17. Вандура (шпилька), срібло, емаль	18.00
18. Хор, срібло, емаль	17.00

NORM ENAMEL ART GALLERY
13 East 5th Street New York, N.Y. 10003

**ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН ПОДАВ НА РОЗГЛЯД КОН-
ГРЕСУ ПРОПОЗИЦІЮ ПРО ЗМІНИ У ПОДАТКОВОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ,**
на основі яких, між іншим, багаті особи не матимуть змо-
ги використовувати окремі постанови закону в такий спо-
сіб, щоб не платити податкового податку. Передбачена та-
кож зміна податкових реформ, щоб об'єднати платників
податків в одну категорію згідно з Критерієм пропозиції
Адміністрації казати, що ці пропозиції не вичерпують про-
блеми і нічого суттєвого не вносять до існуючого податко-
вого законодавства.

КУРАТОРІЯ МУЗЕЮ ЦЕРКВИ-ПАМ'ЯТНИКА
запрошує на

**ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ ТВОРІВ
УКРАЇНСЬКИХ МИСТЦІВ**

що відбудеться в суботу, 5-го травня, о год.
1-й по полудні, а головному будівлі ново-
придбаного мистецтва Української Православної
Церкви в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Виставка виставлених творів призначена
мистцями на фонд розбудови Музею і постій-
ної Мистецької Галерії при ньому. Для по-
бителів мистецтва трапляється НАДЗВИ-
ЧАЙНА НЕГОДА придати за доступу до
творів наших мистців (олія, пастель, ак-
варель, графіка, емаль) і при сприятливих
до дальшої розбудови установа української
культури в Бавнд Бруку.

Призначені на продаж твори мистецтва буде
придбати в суботу, 5-го травня, між 1-ю і
6-ю по полудні та в неділю, 6-го травня,
між год. 12-ю і 6-ю по полудні. Ціни по-
дані в спеціальному каталозі, який відшу-
кає одержати при вступі на виставку. Вступ
за добровільними датами.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США
ПЛЕНАРНА КОНФЕРЕНЦІЯ
призначена

40-РІЧЧЮ ГОЛОДУ НА УКРАЇНІ В 1932-1933 РОКАХ
ПРОГРАМА:

ВАСИЛЬ ОМЕЛЬЧЕНКО — підкреслює
Т. М. ОСОБОВИЧ — "Голод на Україні в 1932-1933 роках"
ВОЛОДИМИР ГОЛУБИНИЧ — "Безпосередні економічні причини і наслідки голо-
ду на Україні в 1932-1933 роках"
ВОЛОДИМИР ДУШНИК — "Голод на Україні в 1932-1933 роках в американській
пресі"
ІГОРІЙ ТЕРНЯК — Читання уривків з творів українських письменників про го-
лод на Україні в 1932-1933 роках
Виставка матеріалів про голод на Україні в 1932-1933 роках.

Конференція відбудеться

в суботу, 19-го травня 1973 року о 2-й годині дня
в приміщенні АКАДЕМІЇ, 206 Вест 100-та авт., Нью-Йорк, Н. Я.

ЗАКЛИК ДО ГРОМАДЯНСТВА!

У зв'язку із приїздом Іх
Блаженства Кир Йосифа, ук-
раїнського єпископа Філадель-
фійської округи алаштовує
виставку народного мистецт-
ва в дні 13-го травня д.р. у
Філадельфії. Експонати з ці-
єї виставки будуть опісля пе-
редані, як дар української
громади, до музею Іх Вла-
женства в Римі.

Музей в Римі охоплює тво-
ри церковного, образотвор-
чого і народного мистецтва
та історичних пам'яток. Осо-
бливо бажані с: народна но-
ша (чоловічі і жіночі), де-
реворізби, вироби з металю,
кераміки та народні тканини.

Багато з нас має призабу-
ті речі музейної вартості, які
під сучасну пору с так дуже
побажані для наших музеїв
у вільному світі.

Іх Блаженство Блаженні-
ший Кир Йосиф, доцільно
значення та вагу такого
культурного осередку, осну-
вав в Римі музей і докладає
всіх зусиль, щоб цей музей,
який відвідують туристи з
цілого світу, належно ви-
нувати. Тому не жалімо
труду вишукати і доставити
на подані внаву адреси все,
що пов'язане з українською
культурою (старі книги, гро-

ші, медальйони) та з народ-
ним мистецтвом. Кожна річ
буде закаталогована і пере-
дана Іх Блаженству.

Адреси, де можна скла-
дати експонати і телефони, на
які проситься звертатися по
інформації:

Філадельфія, Па.:
Г. Крохмалюк, 2331 Brown
Street, тел.: 236-1391;
І. Ванчицька, 5031 N. 12th
Street, тел.: 455-1865;
Т. Гавушевська, 751 N. Co-
rinthian Ave., тел.: 763-8302.

Честер, Па.:
Я. Кобрин, тел.: 874-24076.

Трентон, Н. Дж.:
Д. Кузик, тел.: 393-1297.

**За Комітет виставки на-
родного мистецтва:** Іре-
на Медуха, Теофіла Га-
нушевська, Ірена Ван-
чицька, Іванна Климов-
ська.

**В АЛМА-АТІ ВІДБУВЕСЬ
КІНЕМАТОГРАФІЧНИЙ
ФЕСТИВАЛЬ**

Алма-Ата, Казахстан. —
27-го квітня тут закінчився
VI Всесоюзний фестиваль кі-
нематографістів СРСР, на я-
кому був зроблений огляд
фільмів з 1972 року. При
цій нагоді кращі фільми бу-
ли відзначені нагородами і
преміями. Спеціальну пре-
мію призначено кінокартині
„Вітчизна“, присвяченій від-
значенню 50-річчя СРСР.

**ЕНЕРГОДАР — НОВЕ
УКРАЇНСЬКЕ МІСТО**

Енергодар. — Містечко на
березі Каховського моря, що
виросло на базі селища буді-
вельників Запорізької ДРЕС,
дислому тепер офіційну назву
„Енергодар“. ДРЕС, нова
гідроелектростанція, яка за
потужністю дорівнюватиме
шести нинішнім Дніпроге-
сам.

УКРАЇНСЬКЕ ВІЛЬНЕ КОЗАЦТВО
СТАНІЦІЯ в НЬЮ-ОРКУ, Н. Дж.
Ділиться суцільною віткою з Членими
і Громадянами, що

**сл. п. Інн.
ІВАН КАЛИНОВИЧ**

похований: Вілльям Українського Вільного Козацтва,
упокоївся в Бавнд Бруку, дні 27-го квітня 1973 року
на 79-му році трудоголосного життя.

ПОХОРОНИ ОБРАДІ відбулися 30-го квітня 1973
року з церквою св. Івана Хрестителя на центрі Ever-
green в Елизабет, Н. Дж.

Опечалений Родина виключно глибоко співчуває
УПРАВА СТАНІЦІЇ УВБ

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
нашого Найдорожчого і Незабутного
МУЖА БАТКА І. П. ДУСЯ

**бл. п.
Проф. ІВАНА ВІНАРА**
б. директора ділової гімназії ім. І. Кокорудзі у Львові
буде відправлена

**ЗАУПОКИНА СЛУЖБА БОЖА
З ПАНАХИДОЮ**
у вівторок, 8-го травня 1973 року
о год. 9-й рано
в церкві св. Духа, Анкрон, Огайо

Пригласити і Знайомих просимо згадати Покійного
в своїх молитвах. **РОДІНА**

Завість квітін на свічку могили
бл. п. СТЕФАНІ БЕРДІН
зложити 25.00 доларів
на Фонд Кардинала Носифа Сліпого
Батьки і д-р Олександр САНЮЦЬКИЙ
Оксана і Іск. Василь ЛЕВІН

Завість квітін на свічку могили
бл. п. Павл Професор ЛІДІ ПІЛХТИЧЕНКО
Видатного і Заслуженого Українського Педагога
складаємо 30.00 доларів
на ювілейний фонд „Українського Історика“.
Любомир ВІНАР з Родиною

СОРОКОЛІТТЯ ВЕЛИКОГО ГОЛОДУ
Провідна Неділя, 6-го травня 1973 року
ОСЕРЕДОК УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ
в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ПОРЯДОК ЖАЛОВНИХ УРОЧИСТОСТЕЙ:

Год. 9-та ранку — **СОВОРНА СВ. ЛІТУРГІЯ**, відправку якої очолює Владика Митрополит МСТИСЛАВ, Архiepіскоп МАРКО і Єпископ КОНОТАЄТИН.

Год. 11-та ранку — **ВСЕНАРОДНА ПАНАХИДА** за душі жертв Великого Голоду перед Церквою-Пам'ятником. Слово перед Панахидою виконає Владика МСТИСЛАВ, а після неї Голова Об'єднання Українських Письменників „Сло-
во“ п. ГРИГОРІЙ КОСТЮК.

Год. 12-та дня — **ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКІВ** над могилами бл. п. Владик Митрополита ІОАНА і Архiepіскопа ВОЛОДИМИРА. Тоді ж посвячення ка-
лини над символічною могилою жертв Великого Голоду, що її посвятило Об'є-
днання Сестрицтв УПЦ в США.

По полудні того ж дня, в головному будівлі новопридбаного мистецтва, **ВИСТАВКА**
і продаж творів українських мистців, дохід з якого вони призначили на роз-
будову установа культури в Бавнд Бруку.

Місце для постійного самоходів визначено на терені нового мистецтва, в буд. з Division St.

**КОНСЕКРАЦІЯ
УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ в США**

Пондімоємо Українське Громадянство,
що по домі хворіло, упокоївся в Бавнд
27-го квітня 1973 року

**Полковник Інженер
ІВАН КАЛИНОВИЧ**

старший Української Армії, член Вишого Проводу
Гетьманського Руху і заслужений діяч Української Гет-
манської Організації.

ПОХОВАННЯ 30-го квітня 1973 р. на центрі Ever-
green в Елизабет, Н. Дж.

Великошановий Дружина і його Родина виключно
глибоко співчуває.

**ПРЕЗІДІЯ І УПРАВА РАДИ
ГЕТЬМАНСЬКОГО РУХУ
ГОЛОВНА УПРАВА УКРАЇНСЬКОЇ
ГЕТЬМАНСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ
АМЕРИКИ (УГОА)**

Завість квітін на свічку могили
бл. п. Марії Юськів
жертвувати на „Церкву і Потребу“:

1. Кредитова Кооператива „Трибу“	\$20.00
2. Хлібна Місія	10.00
3. Гудушський Петро	10.00
4. Гуду Степан	5.00
5. Володимир Володимир	5.00
6. Бабей Петро	5.00
7. Фікопавт Анатолій	5.00
8. Фікопавт Іван	5.00
9. Вік Іван	5.00
10. Демішин Іван	5.00
11. Талановий Іван	5.00
12. Бурій Михайло	5.00
13. Жабіковий Стефан	5.00
14. Іск. Печенюк Василь	3.00
15. Селух Василь	3.00
16. Олександр Микола	3.00
17. Гітес Олександр	2.00

Разом \$101.00

Завість квітін на свічку могили
нашого Шановного Товариша
сл. п. д-ра ЯКОВА ГУМОВСЬКОГО
складаємо 25.00 доларів
на Ювілейний Фонд НТЦП.

Шановний Родина складаємо найкращі наші співчування.
Володимир Іск. БОЯРСЬКИЙ

В пам'ять нашого Дорогого
Д-ра ВІКТОРА САНКЕВИЧА
складаємо на „Церкву і Потребу“:

СІВЕРСЬКИЙ	\$100.00
ОТАСІВНИЙ	10.00
РАЙО	5.00

Завість квітін на свічку могили Дорогого Вулаки
бл. п. ЗЕНОВІ САЛАНІ
складаємо 25.00 доларів
на Фонд Верховного Архiepіскопа
Української Католицької Церкви.
Міг Олександр КИЩЕНКО з Родиною
в Чикаго, Іл.

Пондімоємо всіх Рідних, Пригласити, Дружів та Знайомих,
що дні 27-го квітня д.р. з Волі Всенішнього, відійшов у Вічність,
заспокоєний Найсвятішими Таїнствами.

наш Найдорожчий **МУЖ, ТАТО, ДІДУСЬ та БРАТ**

**сл. п. Інн.
ІВАН КАЛИНОВИЧ**

народжений дні 27-го травня 1893 р. на Полтавщині.

ПОХОРОН відбувся дні 30-го квітня 1973 р. Таїні Останки Покійного похо-
рено на центрі Evergreen в Елизабет, Н. Дж.

Горем прибігні:

дружина — **МИРОСЛАВА** з дому ОСТАПЧУК
син — **БОГДАН** з дружиною СВЯТОСЛАВОЮ
дочка — **МАРТА ПЕТРИШІН** з мужем МІХАЙЛОМ
ІРЕНА БАСИЯ з мужем НЕСТОРОМ
МАР'ЯННА
туди: **МАР'ЯННА, ТЕТ'ЯНА, ДАНИЛО, НАТАЛКА,**
ХРИСТИНА, ІВАСЬ, АНДРИЙЧИК,
ДЖЕНІФЕР
сестра — **КАТЕРИНА**
брат — **БОРИС**
та близька і дальня Родина в Україні, Європі, США і Канаді

Ділимося суцільною і болісною віткою з Рідними, Знайомими, Пригласити
і Ветеранами Визвольних Змагань,
що в неділю, 15-го квітня 1973 р. по важкій недугі упокоївся в Торонті, Канада,
на 77-му році життя

**Інн. Агрономії
МИХАЙЛО ДЕВОССЕР**

бутий сотник: УСС, учасник Визвольних Змагань, директор господарського ф-
цесу в Чернівцях, доцентський голова Станції Вирощування УСС в Торонті, член Укра-
їнської Організації Громади, Українського Відділу Канадського Лейбсу, ук-
раїнської Свято-Миколайської Церкви, Народного Союзу і інших суцільно-грома-
дських організацій.

Горем прибігні у вільнодумстві:

дружина — **СВЯТОСЛАВА**
сестри: **ЕМІЛІЯ БАСИЯ** з родиною
д-р **СВЯТОСЛАВА ДЕВОССЕР**
ОЛГА ДЕВОССЕР
ТРОФИМ КОЛОСОВИЧ з родиною
сестрині квітки о. д-р **МИХАЙЛО БАСИЯ** у Франції
Василь і дальня Родина в Україні, Канаді, Америкі, Польщі
і Австралії

Завість квітін, просимо скласти пожертву на пропам'ятний Фонд фундації бл.
Т. Шановного при Комітеті Української Католицької Церкви, 181 Лінкольн, Торонто, або на
Паніславський Фонд.

В ТОРОНТІ
в суботу, 5-го травня і в неділю, 6-го травня

ВІТАЄМО
Іх Блаженство
Кир ЙОСИФА

Голову
Помісної Української
Католицької Церкви

в 10-річчя
аніверсія
із сибірських
матор

Субота, 5 травня, год. 7:30 вечора
Легіоні „Матері“. Пригласити Іх Блаженства

Неділя, 6 травня, год. 3:00 по пол.
Marie Laet Gardens, 60 Carlton St., Toronto

Благодарствена Санта Літургія за Кооперат.
вечір 1973

Свята Літургія, Свята Літургія, Свята Літургія
наш Товариш, який в Україні, Європі, США і Канаді

ФІЛАДЕЛЬФІЙСЬКА ГРОМАДА...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Вийшавши з під час цілого по-буту Верховного Архиспископа на території Філадельфії будуть сповняти українські комбатанти з раменні Коор-динаційного Комітету Укра-їнських Комбатантських Ор-ганізацій міста Філадельфії, голова якого сот. Микола А-лексенко та голова філадель-фійської Станції кол. во-вда 1-ої Української Диві-зії УНА Роман Кос, як ко-мандант Служби Порядку, вийдуть до Громадського Комітету.

На другий день, в неділю, 18-го травня, буде відсвятко-вано Архиспископа Служба Божа в год. 10:30 рано на площі перед головним буди-нком помешень Сестер Ба-зиліанок на Факс Чейсі, де в той день, в другу неділю травня, відбувається тради-ційний щорічний відпуст. С-повідання, що в цих Бого-служеннях в неділю візьме участь понад десять тисяч осіб з Філадельфії та око-лиць, що вже заповніли свій приїзд численними автобу-сами.

В наступному порядку в не-ділю після Богослужень пе-редбачається дводенний пе-реїзд на обід, а о 3-ій год. по пол. відвідання Блаженні-шим Верховним Архиспис-копом виставки образів та експонатів народного мисте-цтва, які описані будуть пе-дани, як дар української гро-

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

сться втекти від неминучо-го. До окремих груп нале-жать такі новели:

Убозство спричиняє біль героям у таких творах як „Осін" і „Сон"; людина бо-рюється з н і в ідмійною втрапою в новелі: „Синя книжечка", „Шкода", „Ка-мінний хрест", „Майстер", „Стратився", „Кленові ласт-ки", „Вона — земля", „Вино-дили з села", „Марія", „Си-ні", „Діточа пригода", „Шкільник"; біль людини в пастці самотності старшого віку бачить автор в цих то-рах: „Портрет", „Вечірня го-дина", „Ангел", „Сама сам-ська", „Світ-вечір", „Діти", „Озмінка".

Людину перед неминучою смертю масою в творах: „Нитка", „Скі", „Грих" (Вдова Марта) і „Меня". Гер-ої старіються втекти від неминучого в новелі: „В-корчмі", „Май", „Басараби" і „Злодій". Касинська в по-велі „Грих" (Думас собі Ка-сініна), Лесика в „Лесові фамілії", Гриць Летючий („Новина"), стара Вересика („Мати"), батьки Катрусі в новелі „Катруся" не мають вибору, бо на що вони не рі-шилися б — буде трагічний кінець. Сюди ж в рахунок проф. Струка і новелу „Побо-жна", в якій Семен або мусів зносити прищипки „побож-ної" жінки, або її вибити.

Проф. Ю. Луцький в оди-сторінковому вступі виснів, що ця студія, тверд-жа, що автор пробуює дійти до кореня Стефаников-го мистецтва. Він в і д к н у з стандартні ідеологічні по-яснення Стефаникових по-вель, які виходять із наці-оналістичної або соціалістич-ної доктрини. Проф. Струк пробуює оцінити Стефани-ка як майстра-мистця. Та пі-сля цього проф. Луцький зга-дує про Стефаника, який ста-новить автору, тим, що додає це таке ре-чення: „В дівочості, його метода обслуговує різні підхо-ди і не ігнорує соціального та національного тла".

На думку д-ра Струка, Стефаник не знайшов нале-жного признання поза ме-жами України тому, що з його наші критики зробили співця українського збого-го села. Гадасмо, що тут треба б додати, що автор „Синьо-

Плат. пол. огол.

ШЕЛЕСТ — „БУРЖУАЗНИЙ НАЦІОНАЛІСТ"?

(Закінчення зі стор. 2-ої)

відго змінити всю свою по-літичну тактику останніх ро-ків усі ті українські політи-чні сили, які вимагали від нас рухатися з „реаліста-ми" і провадити т. зв. „ре-альну політику". Справжній реаліст — це безоглядне поновлення, безоглядна ру-сифікація України, нехиль-не прагнення до здійснен-ня доступу „алітти нації".

Як маємо ми, вільні укра-їнці, реагувати на таку ви-нищуючу супроти Укра-їни політику Москви? Я не знаю, раді не пом'якшенням нашого ставлення до со-ціального настання до со-

Москву й одержати з її ла-ски якісь політичні для Укра-їни. Москва „прить" лише в силу. І тому лише наші не-вгнуті самостійницько-дер-жавницькі позиції, лише на-ші протести й викривання злочинів окупаційного режі-му в Україні можуть якоюсь мірою вплинути на поставу московського проводу.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

владає

ВОСЬМИ КРАЙОВІ КРУГОЛЬНІ ЗМАГАННЯ

в П'ЯТНИЦЮ І СУБОТУ

25 і 26-го травня 1973 р.

Fair Oaks Lane

Ambridge Avenue

Fair Oaks, Pa. 15003

Тел. (412) 266-9915

В турнірі можуть брати участь лише члени УНСОЮЗУ.

Турнір є під захистом ABC і WIBC moral sanction.

Гарантовані нагороди на розгрі чоловічих і жіночих дружин:

Чоловіча дружина

\$500 1-ше місце — \$300 2-ге місце

Жіноча дружина

\$200 1-ше місце — \$100 2-ге місце

• Додат. сингл і дружини: субота, 26 трав-ня 1973 року.

• Передбачується щонайменше одна наго-рода на кожних 10 зголошень в кожній гр.

• Нагороди будуть роздані 26 травня 1973 року під час бенкету.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.

• Шість запису свої замовлення на бенкет.